

Н. П. Цімашэнка

СІНТАКСІС І ПУНКТУАЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

*Дарушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь
у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў
вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці «Беларуская філалогія»*

Мінск
РІВШ
2024

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА	3
СІНТАКСІС	6
1. Аб'ект, прадмет і задачы сінтаксісу. Асноўныя сінтаксічныя адзінкі	6
2. Словазлучэнне як сінтаксічная адзінка.....	8
3. Асаблівасці дапасавання і кіравання ў беларускай мове.....	17
4. Агульная характарыстыка сказа	20
5. Галоўныя члены двухсастаўнага сказа. Дзейнік, яго тыпы і спосабы выражэння.....	27
6. Выказнік, яго тыпы і спосабы выражэння.....	32
7. Каардынацыя дзейніка і выказніка.....	38
8. Даданыя члены сказа	40
9. Аднародныя члены сказа.....	48
10. Адасобленыя члены сказа	55
11. Параўнальныя канструкцыі.....	58
12. Пабочныя і ўстаўныя канструкцыі.....	62
13. Зваротак	66
14. Аднасастаўныя сказы	69
15. Характарыстыка складанага сказа.....	77
16. Складаназлучаны сказ	79
17. Складаназалежны сказ.....	82
18. Складаназалежны сказ з некалькімі даданымі часткамі	93

19. Бяззлучнікавы складаны сказ.....	96
20. Складаны сказ з рознымі відамі сувязі	101
ПУНКТУАЦЫЯ	106
21. Пунктуацыя як навука	106
22. Працяжнік у простым сказе	112
23. Знакі прыпынку ў сказах з аднароднымі членамі	117
24. Знакі прыпынку ў сказах з адасобленымі членамі.....	124
25. Знакі прыпынку пры далучальных, паясняльных і ўдакладняльных членах сказа	134
26. Знакі прыпынку пры пабочных і ўстаўных канструкцыях	136
27. Знакі прыпынку пры зваротку	141
28. Знакі прыпынку пры канструкцыях са злучнікам як.....	142
29. Знакі прыпынку ў складаназлучаным сказе	146
30. Знакі прыпынку ў складаназалежным сказе.....	149
31. Знакі прыпынку ў бяззлучнікавым складаным сказе	152
32. Знакі прыпынку ў складаным сказе з рознымі відамі сувязі	156
33. Знакі прыпынку пры перадачы чужой мовы	158
34. Спалучэнне знакаў прыпынку	166
СПІС ЛІТАРАТУРЫ	169